

5 wydarzenia
(KRONIKA KULTURALNA 1960-1961)

1960

STYCZEŃ

10. Zamknięcie wystawy sztuki ludowej Ziemi Lubuskiej zorganizowanej przez Wydział Kultury Prezydium WRN w Zielonej Górze. Prace eksponowali: Maria Chiciak i Stanisław Zbiciak ze Wschowy (malarstwo), Ludwik Oleksy z Żar i Mamert Piórko z Zielonej Góry (rzeźba), Kamila Marchelek z Nowej Soli (wyroby z filcu i tkanin), Eugeniusz Szarzyński ze Wschowy i Jadwiga Marszałek z Leśniowa Wielkiego (słomkarstwo), Marta Andrys z Babimostu (koronki), Jan Florkowski z Wojnowa (prace w drewnie), Mamert Piórko (instrumenty muzyczne), Apolonia Krawiec z Nowego Kramaska (tkaniny).
17. „Ostrożnie z małżeństwem” — Duszana Roksandicia w PTZL w Zielonej Górze. Reżyseria: Jerzy Zegalski, scenografia: Ryszard Kuzyszyn.
18. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej z okazji obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego. Dyrygent — Zygmunt Hassa, solistka — Regina Smendzianka, laureatka IV Konkursu Chopinowskiego. W programie utwory Chopina, Kurpińskiego i Żeleńskiego. Sala PTZL w Zielonej Górze.
- 19 — 29.
Występy zespołu cygańskiego „Terno” z Gorzowa Wlkp. w Myśliborzu, Pyrzycach, Stargardzie Szczecińskim, Nowogrodzie, Gryficach i w innych miejscowościach województwa szczecińskiego. W programie pieśni i tańce cygańskie.

LUTY

1. Otwarcie wystawy pt. „Akta i pamiątki placówek kulturalnych Gorzowa” w Teatrze Miejskim w Gorzowie. Ekspozowano m. in. obrazy Haliny Dębińskiej, Jana Korcza, Włodzimierza Korsaka i Zofii Zalewskiej.
6. „Fiasco, czyli Spisek w Genui” Fryderyka Schillera w PTZL w Zielonej Górze. Przekład i opracowanie — Jerzy Zegalski. Inscenizacja i reżyseria — Maria Straszewska. Scenografia — Kazimierz Wiśniak, konsultant muzyczny — Ryszard Gardo. Wystąpili: Irena Grzonka, Halina Lubicz, Ewa Nawrocka, Karina Waśkiewicz, Stanisław Cynarski, Jan Czabanowski, Zdzisław Grudzień, Henryk Machalica, Tadeusz Mroczek, Zygmunt Nawrocki i inni.
7. Międzymiastowy turniej tańca towarzyskiego z udziałem par tanecznych z Opola, Wrocławia, Szczecina i Zielonej Góry w sali WKKF w Zielonej Górze.
Organizatorzy: Polski Klub Taneczny i Wydział Kultury Prezydium MRN w Zielonej Górze.
8. Popisy uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej w Zielonej Górze. Wystąpili uczniowie prof. prof. Buchwalda, Gackówny i Litwina. W programie utwory Bacha, Beethovena, Czajkowskiego, Moniuszki, Schuberta i melodie ludowe. Sala PTZL w Zielonej Górze.
11. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w sali Powiatowego Domu Kultury w Świebodzinie. Dyrygent — Antoni Kunicki, solista — Oskar Michallik z NRD (klarnet). W programie utwory Beethovena i Mozarta.
12. Otwarcie wystawy malarstwa Mariana Szpakowskiego w Salonie ZPAP we Wrocławiu.
14. Otwarcie wystawy pt. „Zielona Góra w fotografii” w sali Klubu Nauczycielskiego w Zielonej Górze.

Wydarzenia

20. „Lekarz mimo woli” Moliera w wykonaniu zespołu teatralnego Towarzystwa Miłośników Sceny w Nowej Soli.
Powstanie zespołu śpiewaczego w Babimoście. Prezesem został Bolesław Andrys.

MARZEC

2—3.

- Gościnne występy PTZL na scenie Teatru Polskiego we Wrocławiu. W programie: „Na dnie” Gorkiego i „Fiesco” Schillera.
3. Otwarcie wystawy żartów rysunkowych Zbigniewa Jujki w Gdańsku.
8. Konferencja archeologów w Muzeum Okręgowym w Zielonej Górze z udziałem m. in. doc. dr. Bogdana Kostrzewskiego, Dyrektora Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. Omawiano problematykę badań archeologicznych w woj. zielonogórskim.
13. III Wojewódzki Zjazd Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Zielonej Górze. Uczestniczyli m. in. prezes ZG TWP prof. dr Kazimierz Wojciechowski, sekretarz propagandy KW PZPR Ludwik Siedlecki. Referat „O problemach pracy oświatowej wśród dorosłych” wygłosił mgr Henryk Korwel.
Prezesem 15-osobowego Zarządu Wojewódzkiego został Henryk Wiciński.
13. Eliminacje zespołów dramatycznych w Międzyrzeczu. I miejsce zajął zespół ZZK ze Zbąszynka wystawiając „Śluby panięskie” Fredry.
17. „Śluby panięskie” Aleksandra Fredry w PTZL w Zielonej Górze. Reżyseria — Stefania Domańska, scenografia — Jerzy Walter Brzoza. Wystąpili: Irena Grzonka, Zofia Friedrich, Halina Winiarska, Jan Czabanowski, Roman Kruczkowski, Józef Michalczewicz i Zenon Nocoń.
17. II Walny Zjazd Lubuskiego Towarzystwa Kultury. Uczestniczyli m. in.: I sekretarz KW PZPR — Tadeusz Wieczorek, przewodniczący Prezydium WRN — Jan Lembas, sekretarz propagandy KW Ludwik Siedlecki, przewodniczący WK ZSL — Stanisław Romanowski, sekretarz WK SD — A. Kornak, przedstawiciele Wydziału Kultury KC, Rady Naczelnej TRZZ, pisarz Eugeniusz Paukszta, prof. dr Ewa Małczyńska, prof. dr Michał Szaniecki oraz 150 działaczy kulturalnych województwa zielonogórskiego. Sprawozdanie z działalności LTK za okres 1957—1960 złożył Wiesław Sauter. W dyskusji głos zabierało 16 osób. Zjazd zatwierdził nowy statut Towarzystwa oraz wybrał 41-osobową Radę: Bolesław Andrys (Babimost), Waclaw Bazarewski (Sulechów), Włodzimierz Brykałski (Nowa Sól), Marian Cichoń (Tuczno), Wanda Chelkowska (Dąbrówka Wlkp.), Tadeusz Dietrich (Ślawa Śląska), Edward Dąbrowski (Zielona Góra), Bronisław Furdzyn (Strzelce Kraj.), Franciszek Fedorowicz (Zielona Góra), Jerzy Fleszar (Krosno), Tadeusz Firlej (Gubin), Marian Go (Gorzów), Wilhelm Golimowski (Szlichtyngowa), Maria Iwaszkiewicz (Żary), Tadeusz Jasiński (Zielona Góra), Kazimierz Kamiński (Gorzów), Antoni Kalmuczak (Głogów), Janusz Koniusz (Zielona Góra), Władysław Korcz (Zielona Góra), Onufry Kubicki (Wschowa), Alfred Kucner (Stary Kisielin), Franciszek Kurkowiak (Sulechów), Alf Kowalski (Międzyrzecz), Tadeusz Kajan (Zielona Góra), Henryk Korwel (Zielona Góra), Czesław Matuszewicz (Zielona Góra), Zdzisław Morawski (Gorzów), Józef Miłaszewski (Białoleka), Jan Muszyński (Zielona Góra), Józef Pukajło (Nowa Sól), Zygmunt Rostkowski (Zielona Góra), Franciszek Rudnicki (Zielona Góra), Wiesław Sauter (Nowa Sól), Józef Stępczak (Wschowa), Irena Solińska (Zielona Góra), Bolesław Soliński (Zielona Góra), Bolesław Sobków (Zielona Góra), B. Wochanka (Łagów), Wiktor Walinowicz (Czerwieńsk) i Czesław Walczak (Zielona Góra).

Wydarzenia

Prezydium ukształtowało się w składzie: prezes — Wiesław Sauter, wiceprezesa: Władysław Korcz i Czesław Walczak, sekretarz: Janusz Koniusz, skarbnik: Franciszek Rudnicki, członkowie: Franciszek Fedorowicz, Tadeusz Kajan, Bolesław Sobków, Irena Solińska, Bolesław Soliński, Wiktor Walinowicz.

27. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Lubsku. Dyrygent — Roman Urbanek, solista — Igor Iwanow (skrzypce). W programie utwory Czajkowskiego, Mozarta i Wieniawskiego.

KWIECIEŃ

2. „Niemcy” Leona Kruczkowskiego w PTZL w Zielonej Górze. Inscenizacja i reżyseria — Jerzy Zegalski, scenografia — Ryszard Kuzyszyn, opracowanie muzyczne — Ryszard Gardo. Wystąpili: Jadwiga Dobrzańska, Irena Grzonka, Halina Lubicz, Zyta Polomska, Barbara Wronowska, Karina Waśkiewicz, Stanisław Cynarski, Zdzisław Giżejowski, Zdzisław Grudzień, Henryk Machalica, Tadeusz Mroczek, Zygmunt Nawrocki, Józef Powojewski, Czesław Stopka i inni.
 2. Pokaz filmów Lubuskiego Kiubu Filmowego w kinie „Syrena” w Czerwieńsku, połączony ze spotkaniem członków LKF-u z publicznością. Organizator: Czerwieńskie Towarzystwo Krzewienia Kultury.
 2. 10-lecie pierwszego kina wiejskiego w Polsce w Bojadłach pow. Sulechów.
 5. Odczyt mgr Zofii Hołowińskiej „Pradzieje Ziemi Santockiej” na posiedzeniu Towarzystwa Przyjaciół Muzeum w Gorzowie Wlkp.
 9. „Panna Maliczewska” Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp.
- 20 — 25.
10-lecie „Domu Książki” na Ziemi Lubuskiej. W programie: kiermasze książkowe, wystawy, konkursy.
- 23 — 24.
Wojewódzkie eliminacje VII Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego w Zielonej Górze. Nagrody otrzymali: w kategorii amatorów: I — Janusz Gajos (Zary), II — Janina Golińska (Gorzów), III — Aleksandra Burak (Zielona Góra); w kategorii młodzieży szkolnej: I — Anna Wakalska (Gorzów), II — Teresa Nalepa (Zielona Góra), III — Małgorzata Kołaczowska (Świebodzin), w kategorii recytatorów zawodowych: Karina Waśkiewicz — aktorka PTZL. Udział wzięło 62 recytatorów.
Jury przewodniczył aktor PTZL — Tadeusz Mroczek. Organizator — Wydział Kultury Prez. WRN w Zielonej Górze.

MAJ

1. Otwarcie Muzeum Okręgowego w Zielonej Górze. Udział wzięli m. in.: I sekretarz KW PZPR Tadeusz Wieczorek, przewodniczący WRN Jan Lembas, kierownicy muzeów regionalnych, działacze kultury. W programie: zwiedzenie ekspozycji. Dyrektorem Muzeum został mgr Klemens Felchnerowski.
- 3 — 5.
III Zjazd Pisarzy Ziemi Zachodnich we Wrocławiu. Środowisko zielonogórskie reprezentowali: Zdzisław Giżejowski, Tadeusz Kajan, Janusz Koniusz, Zdzisław Morawski,

Wydarzenia

Ryszard Rowiński, Bolesław Soliński, Bronisław Suzanowicz, Romuald Szura i Eugeniusz Wachowiak.

3 — 25.

„Dni Oświaty, Książki i Prasy”. W programie m. in. wystawa pt. „Kultura i Oświata w 10-leciu woj. zielonogórskiego” (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Zielonej Górze), lubuska „Zgaduj-Zgadula” (organizatorzy: Wydawnictwo Poznańskie i LTK), spotkania autorów lubuskich z czytelnikami, koncert absolwentów Szkoły Muzycznej w Zielonej Górze, impreza p.n. „Książka i wiosna” (organizatorzy „Dom Książki” i Rada Okręgowa TRZZ).

7 — 15.

„III Tydzień Ziemi Zachodnich”. W programie m. in.: sejmik nauczycieli i działaczy kulturalno-oświatowych Ziemi Krośnieńskiej (organizatorzy: Inspektorat Oświaty, Wydział Kultury Prez. PRN oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Krośnieńskiej), wystawa „Nie zapomnimy, nie pozwolimy” (organizatorzy: ZW TRZZ i Muzeum Okręgowe w Zielonej Górze), występy zespołów artystycznych Ziemi Lubuskiej.

15. 15-lecie Chóru „Harfa” w Świebodzinie. W programie: „Święto Pieśni” z udziałem chóru ze Skwierzyny, zespołu pieśni i tańca z Krzepielowa, chóru „Echo” ze Zbąszynka, chóru „Odry” z Nowej Soli i chóru „Harfa” ze Świebodzina.

18 — 19.

Udział PTZL w I Wrocławskim Festiwalu Teatralnym. W programie: „Niemcy” Leona Kruczkowskiego. Wyróżnienia aktorskie otrzymali: Karina Waśkiewicz i Henryk Machalica.

22. 5-lecie Społecznego Ogniska Artystycznego w Gorzowie Wlkp. W programie: uroczysty koncert w wykonaniu uczniów Ogniska. Dyrektor Ogniska — Kazimierz Kamiński.

22. Otwarcie sali widowiskowej w Babimoście. W programie: występy miejscowego zespołu pieśni i tańca, spotkanie z autorami legend i baśni lubuskich, oraz wielki kiermasz książki.

24. Przyznanie Kazimierzowi Jankowskiemu (Tadeuszowi Kajanowi) z Zielonej Góry nagrody imienia Juliana Bruna.

27. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w sali PTZL w Zielonej Górze. Dyrygent — Hans Bitterlich (NRD), solista — Zdzisław Butor (wiolonczela). W programie utwory Beethovena, Czajkowskiego, Griega.

29. Wiejski kiermasz książki w Ruszowicach pow. Głogów. W programie m. in. spotkania z pisarzami, występy zespołów artystycznych z Krzepielowa, Jaczewa i Ruszowic, kiermasz książek. Organizatorzy: ZW ZMW w Zielonej Górze i Wydział Kultury Prezydium PRN w Głogowie.

30. Zakończenie konkursu czytelniczego zorganizowanego przez Zarząd Okręgu Związku Zawodowego Metalowców. I miejsca zdobyli: Kazimierz Stoklasek (Głogów) i Zenon Jedziński (Gorzów). Nagrody prócz organizatorów ufundowali: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna i Rada Okręgowa TRZZ.

CZERWIEC

1. Ukazanie się „Informatora Gorzowskiego”. Wydawca: Gorzowskie Towarzystwo Przyjaciół Kultury w Gorzowie. Publikacja zawiera m. in. informacje o życiu kulturalnym Gorzowa. Nakład 3000 egzemplarzy.

4. Prapremiera polska „Elektry” Sofoklesa na Scenie Prób i Propozycji PTZL w Zielonej Górze. Inscenizacja i reżyseria — Jerzy Zegalski. Scenografia — Ryszard Kuzyszyn. Wystąpili: Jadwiga Dobrzańska, Zofia Friedrich, Halina Lubicz, Ewa Nawrocka, Karina Waśkiewicz, Halina Winiarska, Henryk Machalica, Tadeusz Mroczek, Czesław Stopka.
5. Otwarcie Wiejskiego Klubu Towarzystwa Miłośników Ziemi Krośnieńskiej w Węzyskach. W programie: występy zespołu artystycznego PDK w Krośnie.
8. Otwarcie wystawy rysunków i prac ręcznych słuchaczy Studium Nauczycielskiego w Zielonej Górze.
10. Ukazanie się książki Wiesława Sautera „Z walk o polskość Babimojszczyzny”, wydanej przez Wydawnictwo Poznańskie przy częściowej pomocy LTK w Zielonej Górze. Przedmowa — Władysława Markiewicza, okładka, obwoluta i inicjały — Witolda Nowickiego. Nakład 1750 egzemplarzy.
10. Otwarcie wystawy prac fotograficznych członków Lubuskiego Klubu Filmowego w sali NOT w Gorzowie.
- 11 — 18.
„Tydzień Ziemi Dziadoszan” w Nowej Soli. W programie m. in. otwarcie wystawy pt. „Piastowie na Śląsku”, przemarsz korowodu historycznego, „kupała nadodrzańska”, widowisko historyczne oraz występy zespołów artystycznych. Organizatorzy: ZMS, ZHP i Towarzystwo Przyjaciół Muzeum w Nowej Soli.
18. „Wieczór Trzech Króli” — W. Szekspira w PTZL w Zielonej Górze. Przekład: Stanisław Dygat. Inscenizacja i reżyseria — Maria Straszewska, scenografia — Zbigniew Bednarowicz, muzyka — Tadeusz Szeligowski. Wystąpili: Irena Grzonka, Irena Skalacka, Barbara Wronowska, Stanisław Cynarski, Zdzisław Grudzień, Zdzisław Giżewski, Zygmunt Fok, Rajmund Jakubowicz, Roman Kruczkowski, Józef Michalcewicz, Zygmunt Nawrocki, Zenon Nocoń.
18. Otwarcie wystawy książki lubuskiej w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego. Ekspozowano m. in. wydawnictwa LTK.
- 22 — 26.
„Dni Szprotawy”. W programie m. in. występy Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Żarskiej, wojewódzki przegląd zespołów estradowych (nagrody otrzymały zespoły z Nowej Soli, Sulęcina, Międzyrzecza, Żar i Szprotawy), sesja popularno-naukowa omawiająca dzieje i współczesność Ziemi Szprotawskiej, wystawa pamiątek historycznych.
Powstanie Szprotawskiego Towarzystwa Kultury w Szprotawie. Prezesem został mgr Hieronim Szczegółka.
27. Konferencja nauczycieli-historyków w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Kisielinie. Referaty wygłosili: dr Alfred Kucner i mgr Wiesław Sauter.

LIPIEC

6. Występ Lubuskiego Zespołu Pieśni i Tańca pod kier. art. Wiktora Buchwalda na Manifestacji Przyjaźni w Magdeburgu, NRD. Recytowała: Karina Waśkiewicz. Zapowiadał: Zdzisław Giżewski.

Wydarzenia

8. Nagrodzenie przez redakcję „Polityki” (III nagroda) książki Wiktora Lemiesza pt. „Dąbrówka pod okiem hitlerowskiego żandarma” wydanej przez Wydawnictwo Poznańskie z inicjatywy LTK w Zielonej Górze.
11. Ukazanie się książki Tadeusza Kajana pt. „Fakty i ludzie”. Przedmowa Eugeniusza Paukszy, obwoluta, okładka oraz przerywniki — Ignacego Bieńka, nakład 2500 egzemplarzy. Wydawca: Lubuskie Towarzystwo Kultury w Zielonej Górze.
13. Przyznanie przez Prezydium WRN w Zielonej Górze Lubuskich Nagród Kulturalnych. Nagrody otrzymali: doc. dr Stanisława Zajchowska — za całokształt działalność naukowej dotyczącej Ziemi Lubuskiej, prof. Stefan Bolesław Poradowski za twórczość w dziedzinie muzyki oraz napisanie „Suity lubuskiej”, mgr Klemens Felchnerowski — za osiągnięcia w dziedzinie malarstwa i grafiki, Stefan Brunne — za osiągnięcia w dziedzinie plastyki w ciągu 15 lat pobytu na Ziemi Lubuskiej, red. Alicja Zatrębówna — za działalność publicystyczną, Aleksander Fudalej — za osiągnięcia w dziedzinie pracy społeczno-kulturalnej, mgr Zbigniew Czarnuch — za działalność ideowo-wychowawczą w Związku Harcerstwa Polskiego.
15. Otwarcie wystawy prac plastyków lubuskich w Kielcach.
22. „Święto Odrodzenia”. W programie m. in. koncert artystów estradowych z NRD i koncert Lubuskiego Zespołu Pieśni i Tańca na Wzgórzach Piastowskich w Zielonej Górze, koncerty orkiestr dętych, występy zespołów artystycznych, otwarcie wystawy prac plastyków amatorów w Żarach.

SIERPIEŃ

13. Otwarcie wystawy prac plastyka amatora Alojzego Dorazila w Domu Kultury DZM w Nowej Soli.
28. Występy Żarskiego Zespołu Pieśni i Tańca w kopalni „Babina” w Łęknicy.

WRZESIEŃ

2. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w sali PTZL w Zielonej Górze. Dyrygent: Zygmunt Hassa, solista — Włodzimierz Obidowicz (fortepian). W programie utwory Webera, Liszta i Dworzaka.
3. Otwarcie wystawy prac Stefana Brunné w salach PDK w Sulęcinie. Organizator: LTK.
4. Koncert regionalnej kapeli z Dąbrówki Wielkopolskiej w Międzyrzeczu. Wręczenie członkom kapeli nagród ufundowanych przez Lubuskie Towarzystwo Kultury. Nagrody otrzymali: Paweł Budyń, Wincenty Dudek, Wincenty Kleszka i Jan Sychała.
11. XV-lecie chóru „Echo” w Zbąszynku. W programie występy zespołów śpiewaczych Ziemi Lubuskiej.
18. „Szkoła Żon” — Moliera w PTZL w Zielonej Górze. Inscenizacja i reżyseria — Jerzy Zegalski, scenografia — Kazimierz Wiśniak. Wystąpili: Irena Grzonka, Henryk Machalica, Zdzisław Grudzień, Roman Kruczkowski i inni.
19. „Estrada Poetycka” w Telewizji Poznańskiej. W programie wiersze Papuszy, Janusza Koniusza, Zdzisława Morawskiego i Bolesława Solińskiego.
- 24 — 2 (X).
„Dni Zielonej Góry”. W programie m. in. otwarcie wystawy obrazów Tadeusza Konicza w Muzeum Okręgowym, inauguracyjne przedstawienie „Teatru przy Stolicu”

(wystawiono „Falę” Jerzego Lutowskiego w reżyserii Kariny Waśkiewicz), koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej z udziałem solistów Opery Poznańskiej, pokaz filmów LKF, prelekcja Wiesława Sautera „Z walk o polskość Babimojszczyzny” w Studium Nauczycielskim.

25. Ogólnopolska narada działaczy społeczno-kulturalnych w Krośnie Odrzańskim. Referaty wygłosili: prof. dr Andrzej Nowicki „Socjalistyczny patriotyzm, postęp techniczny i humanistyczna kultura świecka”, prof. dr Janusz Tazbir „Arianie w Polsce i na Ziemi Lubuskiej”, oraz Zenon Frąckowiak i Jerzy Fleszar „O doświadczeniach i planach dalszej współpracy Towarzystwa Miłośników Ziemi Krośnieńskiej i ZP SAiW w Krośnie”. Organizatorzy: Zarząd Powiatowy SAiW i Towarzystwo Miłośników Ziemi Krośnieńskiej.

PAŹDZIERNIK

2. „Ofiara wskaże mordercę” Zofii Bystrzyckiej w PTZL w Zielonej Górze. Reżyseria — Tadeusz Mroczek, scenografia — Jerzy Walter Brzoza, współpraca dramaturgiczna — Zdzisław Giżejewski. Premiera odbyła się w sali teatralnej w Międzyrzeczu.
- „Święto Winobrania” w Zielonej Górze. W programie m. in. występy zespołów artystycznych, koncerty orkiestr dętych, tradycyjny korowód winobraniowy i widowisko historyczne z udziałem aktorów PTZL, oraz konkurs dla najlepszych wiejskich zespołów artystycznych — I miejsce zdobyły zespoły z Krzepielowa, Osowej Sieni i Brójec.
7. Występy Lubuskiego Zespołu Pieśni i Tańca we Frankfurcie nad Odrą. W programie m. in. pieśni i tańce lubuskie.
14. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w sali PTZL w Zielonej Górze. Dyrygował — Zygmunt Hassa, solista — Jerzy Łukowicz (fortepian). W programie utwory Moniuszki, Chopina, Prokofiewa i Glinki.
- 15 — 16.
- „Dni Chopinowskie” w Sulechowie. W programie konkurs dla pianistów — amatorów, koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej z udziałem solisty Jerzego Łukowicza (fortepian) oraz koncert chopinowski w wykonaniu Włodzimierza Obidowicza (fortepian) i Urszuli Trawińskiej (sopran).

LISTOPAD

5. Otwarcie Państwowego Teatru im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp. Udział wzięli m. in. wiceminister Kultury i Sztuki Kazimierz Rusinek, sekretarz Prezydium WRN w Zielonej Górze Henryk Wiciński.
- „Balladyna” Juliusza Słowackiego w Państwowym Teatrze im. Osterwy w Gorzowie. Reżyseria — Gustawa Błońska, scenografia — Stanisław Jarocki. Wykonawcy: Joanna Ciemniewska, Halina Bulikówna, Eliza Peter-Bortnowska, Krystyna Hebda, Aleksander Gajdecki, Lubomir Jabłoński, Ryszard Ostromecki, Eugeniusz Kujawski, Konrad Morawski, Bogdań Szymkowski i inni.
6. Prapremiera polska „Najazdu” L. Leonowa w PTZL w Zielonej Górze. Przekład — Maria Zagórska. Reżyseria — Marek Okopiński, scenografia — Ryszard Kuzyszyn, muzyka — Franciszek Woźniak, współpraca dramaturgiczna — Stanisław Hebanowski.
8. Powstanie Towarzystwa Krzewienia Kultury w Trzebielu, pow. Żary. Przewodniczącym wybrano Marcelę Kempieńską.

Wydarzenia

10. „Popas Króla Jegomości” Adama Grzymały-Siedleckiego w Państwowym Teatrze im. J. Osterwy w Gorzowie Wlkp. Reżyseria — Wiktor Biegański, scenografia — Karol Frycz, choreografia — Stanisława Radulska. Wystąpili: Eliza Peter-Bortnowska, Stanisława Radulska, Manuela Kiernikówna, Barbara Stęśłowicz, Aleksander Gajdecki, Lubomir Jabłoński, Tadeusz Kosudarski, Konrad Morawski i inni.
11. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w sali PTZL w Zielonej Górze. Dyrygent — Jan Mencil, solista — Georgij Badew (Bułgaria). W programie utwory Elsnera, Lutosławskiego i innych.
- 12 — 13.
Sesja Naukowa „Początki miast lubuskich”. Referaty wygłosili: doc. dr St. Zajchowska — „Warunki naturalne rozwoju osadnictwa w województwie zielonogórskim”, prof. dr M. Szczaniecki — „Dzieje przynależności politycznej i podziałów terytorialnych woj. zielonogórskiego”, prof. dr Z. Kaczmarczyk — „Początki miast Polski Zachodniej”, mgr Z. Topolska — „Nowe lokacje miejskie w woj. zielonogórskim w okresie od XVI do końca XVIII w.”, mgr E. Rozenkranz — „Początki miast Pomorza Gdańskiego”, mgr W. Posadzy — „Kształtowanie się miast na prawie polskim i lokacja miast na prawie niemieckim na Kujawach i Ziemi Dobrzyńskiej do połowy XV w.”.
Organizatorzy: Stacja Naukowa PTH i Lubuskie Towarzystwo Kultury w Zielonej Górze.
13. „Godzina Poetycka” montaż wierszy Ireny Dowgielewicz, Janusza Koniusza, Henryka Klejnowskiego, Zdzisława Morawskiego, Papuszy, Tadeusza Sojki, Ireny i Bolesława Solińskich, Bronisława Suzanowicza, Henryka Szyllina i Eugeniusza Wachowiaka. Recytowali: Irena Grzonka, Stanisława Kwaśniewska, Marek Okopiński i Henryk Machalica. Premiera odbyła się podczas Listopada Poetyckiego w Poznaniu.
15. Nagrodzenie zespołu teatralnego w Białkowie (pow. Lubsko) przez Zarząd Główny Związku Młodzieży Wiejskiej za wystawienie „Ślubów panieńskich”, „Karpackich górali” i „Pana Damazego”.
- 26 — 27.
XV-lecie Muzeum Regionalnego w Gorzowie. W programie: konferencja muzealna, referaty wygłosili: Wiktor Fenrych „Z historii Nowej Marchii”, Jerzy Burszta „Problematyka badań kultury ludowej na Ziemi Lubuskiej”, Urszula Dymaczewska „Dzieje osadnictwa na terenie bylej kasztelanii santockiej”, Henryk Przybylski „XV-lecie muzealnictwa na Ziemi Lubuskiej”; otwarcie wystawy w wieży zabytkowej w Santoku. Organizatorzy: Miejska Komisja Obchodów Tysiąclecia i Muzeum w Gorzowie Wlkp.

GRUDZIEŃ

1. Powstanie Pszczewskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury w Pszczewie. Prezesem wybrano Franciszka Leśnego.
4. Otwarcie wystawy fotografiki artystycznej członków Polskiego Towarzystwa Fotograficznego w Gorzowie Wlkp. Nagrody otrzymali: W. Kućko i G. Szynekiewicz. Sala Muzeum w Gorzowie Wlkp.
10. Radiotelefon na temat historii Ziemi Lubuskiej. Organizatorzy: Rozgłośnia „Polskiego Radia” i Zarząd Wojew. TRZZ w Zielonej Górze.
- 10 — 11.
Festiwal Amatorskich Zespołów Teatralnych Ziem Zachodnich we Wrocławiu. Udział wzięły m. in. zespoły z Iłowej Żagańskiej i Skwierzyny.

Wydarzenia

11. Ukazanie się numeru „Życia Literackiego” poświęconego środowisku kulturalnemu Ziemi Lubuskiej. W numerze publikowali m. in. Papusza, Tadeusz Kajan, Janusz Koniusz, Zdzisław Morawski, Ryszard Rowiński, Zbigniew Ryndak, Irena i Bolesław Solińscy, Zbigniew Solecki, Romuald Szura, Henryk Szyłkin, Eugeniusz Wachowiak. (Wiersze, opowiadania, artykuły), Kazimierz Rojowski i Marian Szpakowski (plastyka).
15. Przyznanie Tadeuszowi Kajanowi przez Redakcję „Życia Literackiego” nagrody za działalność publicystyczną związaną z Ziemią Lubuską.
16. Przyznanie Januszowi Koniuszowi przez Ministerstwo Kultury i Sztuki nagrody za działalność publicystyczną o tematyce kulturalnej.
17. „Majątek albo imię” Józefa Korzeniowskiego w PTZL w Zielonej Górze. Reżyseria — Stefania Domańska, scenografia — Ryszard Kuzyszyn. Wystąpili: Maria Bystrzyńska, Stanisława Kwaśniewska, Zyta Połomska, Barbara Wronowska, Franciszek Hollikowski, Roman Kruczkowski, Rajmund Jakubowicz, Józef Michalcewicz i Zenon Nocoń.
18. „Kochankowie z Werony” Jarosława Iwazkiewicza na Scenie Prób i Propozycji PTZL w Zielonej Górze. Reżyseria — Marek Okopiński, scenografia — Jerzy Walter Brzoza, muzyka — Claude Debussy, współpraca dramaturgiczna — Stanisław Hebanowski. Wykonawcy: Irena Grzonka, Czesław Stopka. Premiera odbyła się w sali Powiatowego Domu Kultury w Głogowie.
18. „Tomcio Paluszek” Jerzego Zaborowskiego na scenie lalkowej PTZL w Zielonej Górze. Reżyseria — Andrzej Kettinger, scenografia — Ryszard Kuzyszyn, muzyka — Krzysztof Penderecki.
- 19 — 21.
„Najazd” L. Leonowa w wykonaniu aktorów PTZL na scenie Teatru Polskiego w Poznaniu oraz w Telewizji Poznańskiej.
„Porwanie Sabine” — J. Schöntana w Teatrze im. J. Osterwy w Gorzowie Wlkp. Adaptacja — Julian Tuwim. Reżyseria — Aleksander Gajdecki, scenografia — Bogna Lisowska. Wystąpili: Ewa Bystydzieńska, Joanna Ciemniwska, Barbara Stęśłowicz, Aleksander Gajdecki, Lubomir Jabłoński, Tadeusz Kosudarski, Eugeniusz Kujawski, Stanisława Radulska, Ryszard Ostromecki.
30. „Bachus” J. Cocteau w przekładzie Z. Zawadzkiego. Spektakl czytany w wykonaniu aktorów PTZL. Reżyseria — Marek Okopiński. Współpraca dramaturgiczna — Zdzisław Gizejewski. Organizator: Zarząd Wojewódzki Stowarzyszenia Ateistów i Wolnomyślicieli.

1961

STYCZEN

1. „Kopciuszek” (wg Grimma) Stanisława Plonki-Fiszera w Państwowym Teatrze im. J. Osterwy w Gorzowie Wlkp.
„Zemsta” Aleksandra Fredry w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp. Reżyseria — Konrad Morawski, scenografia — Stanisław Jarocki, kierownictwo muzyczne — Stanisław Bielecki. Wystąpili: Krystyna Hebda, Lubomir Jabłoński, Tadeusz Kosudarski, Irena Malkiewicz, Bogdan Ostromecki, Zbigniew Szczerbowski.
14. 300-lecie Prasy Polskiej. Uroczysta akademii w Państwowym Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze. W części artystycznej premiera: „Człowiek z budki suflera” Tadeusza Rittnera. Reżyseria — Maria Straszewska, scenografia — Zbigniew Bednarowicz, muzyka — Ryszard Gardo, choreografia — Teresa Kujawa, współpraca dramaturgiczna — Stanisław Hebanowski. Wystąpili: Stefania Błońska, Zofia Friedrich, Irena Grzonka, Jadwiga Halik, Halina Lubicz, Ewa Nawrocka, Halina Winiarska, Zygmunt Fok, Zdzisław Giżejowski, Zdzisław Grudzień, Bolesław Idziak, Henryk Machalica, Zygmunt Nawrocki, Czesław Stopka.
15. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w sali PTZL w Zielonej Górze. Dyrygent — Janusz Mencil, solista — Lidia Grychtolówna — fortepian. W programie utwory Czajkowskiego, Schumanna, Haydna i Dworzaka.
28. „Zakochani” C. Goldoniego w wykonaniu zespołu amatorskiego w Górkowie, pow. Głogów.

LUTY

1. Powstanie Towarzystwa Miłośników Kultury w Bożnowie, pow. Żagań. Prezesem wybrano Kleofasa Szpakowskiego.
„Świętoszek” Moliera w Państwowym Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp. Reżyseria — Janusz Obiadowicz, scenografia — Stanisław Jarocki. Wystąpili: Stanisława Radulska, Aleksander Gajdecki, Irena Malkiewicz, Eugeniusz Kujawski i inni.
5. Otwarcie ogólnowojewódzkiej wystawy prac plastyków amatorów w salach Muzeum Okręgowego w Zielonej Górze. Prace eksponowali: Lestyna Orłowska (Głogów), Jan Korczyński (Głuchowo), Aleksander Bajor (Gorzów), Wiktor Czyżewski (Gorzów), Jan Sotola (Gozdnica), Alfred Stachowiak (Gozdnica), Bogusław Sochar (Gubin), Mikołaj Żukowski (Kargowa), Janina Walentynowicz (Lubsko), Michał Ossowski (Łupowo), Maria Dobra (Międzyrzecz), Krzysztof Bagiński, Stefan Czepułkowski, Alojzy Doraził, Kazimierz Kolodziej, Kamila Marchelek, Bolesława Sidorska, Edmund Wieczorek (Nowa Sól), Maria Mieczysława (Śława Śląska), Stanisław Skowroński, K. Szablak (Sulechów), Bronisław Korytowski (Świebodzin), Zdzisław Bąk, Maria Chiciak, Iwona Kondak, Marian Lorenc, Eugeniusz Stankiewicz, Józef Witkowski (Wschowa), Aleksander Mikołajczyk, Karol Bielefeldt, Ludwik Błaszczak, Jadwiga Błonna, Henryk Domaradzki, Barbara Dubiel, Fabian Jakurzyk, Gabriela Janukanis, Karol Jeżykowski, Roman Kędzierski, Michał Kubaszewski, Mirosława Lange, Janusz Lasota, Maria Marcolla, Wiktor Markowski, Józef Markiewicz, Zdzisław Miernik, Halina Niedzielska, Andrzej Owczarek, Mamert Piórko, Mirosław Patecki, Zdzisław Radzyński, Barbara Rodziej-

Wydarzenia

wicz, Józef-Maria Schneider, Maria Sitarz, Wilhelmina Stefanowicz, Anna Wejland, Wiesława Zielińska, Danuta Żarow, Stanisława Żynda, Leon Żynda (Zielona Góra), Ludwik Oleksy, Stanisław Para, Jan Stencel (Żary).

Nagrody otrzymało 14 osób. I — Maria Chiciak — Wschowa, II Ludwik Oleksy — Żary. W programie m. in. prelekcja art. mal. Alojzy Zacharskiej „Nowe kierunki w sztuce”, spotkanie artystów amatorów z członkami ZPAP oraz powołanie sekcji plastyki amatorskiej przy Lubuskim Towarzystwie Kultury. Prezesem wybrano Józefa Markiewicza. Organizatorzy: Lubuskie Towarzystwo Kultury, Wydział Kultury PWRN i WKZZ w Zielonej Górze.

11. Konferencja nauczycieli polonistów liceów ogólnokształcących i pedagogicznych w Zielonej Górze. W programie: „Ziemia Lubuska w beletrystyce polskiej” odczyt Wiesława Sautera, oraz „Godzina Poezji” (wiersze autorów lubuskich w wykonaniu aktorów PTZL). Organizatorzy: Okręgowy Ośrodek Metodyczny, Lubuskie Towarzystwo Kultury w Zielonej Górze.
12. Otwarcie Wiejskiego Domu Kultury w Trzebielu, pow. Żary. W programie m. in. występy Żarskiego Zespołu Pieśni i Tańca. Organizatorzy: Prezydium GRN i Towarzystwo Krzewienia Kultury w Trzebielu.
Ukazanie się zielonogórskiego numeru „Tygodnika Kulturalnego”. Drukowali: Janusz Koniusz, Zdzisław Morawski, Bolesław Soliński, Romuald Szura, Henryk Szyłkin, Eugeniusz Wachowiak (wiersze), Tadeusz Jasiński, Izabella Koniusz (proza), Zdzisław Morawski (publicystyka).
18. Prapremiera „Ocalenia” zielonogórskich autorek Ireny Kubickiej i Alicji Zatrybównej w Państwowym Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze. Reżyseria — Marek Okopiński, scenografia — Janusz Warpechowski, współpraca dramaturgiczna — Stanisław Hebanowski. Wystąpili: Stefania Błońska, Zofia Friedrich, Irena Grzonka, Halina Lubicz, Amelia Szymańska, Halina Winiarska, Zdzisław Giżejewski, Henryk Machalica, Zygmunt Nawrocki i Czesław Stopka.
19. Koncerty Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Zielonej Górze i w Sulechowie. Dyrygent — Zygmunt Hassa, solista — Stanisław Lech (fagot). W programie utwory Karłowicza, Webera, Moniuszki i Chaczaturiana.
Otwarcie wystawy malarstwa Janiny Żemojtel i Mariana Szpakowskiego w Salonie ZPAP.
26. „Królewna Śnieżka” Stanisława Piłstańskiego w Państwowym Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp. Reżyseria: Manuela Kiernikówna, dekoracje i kostiumy — Michał Puklich. Wystąpili: Manuela Kiernikówna, Janusz Obidowicz, Krystyna Hebda i inni.
28. Ukazanie się „Nadodrzańskich Szkiców Historycznych” Benona Miśkiewicza, Alfreda Kucnera, Władysława Korcza, Zygmunta Rutkowskiego i Włodzimierza Wołoszyna. Okładkę projektował: Alf Kowalski. Wydawca: Lubuskie Towarzystwo Kultury i WK FJN w Zielonej Górze.

MARZEC

5. „Dożywocie” Aleksandra Fredry w PTZL w Zielonej Górze. Reżyseria — Alojzy Nowak, scenografia — Jerzy Walter Brzoza. Wystąpili: Ewa Nawrocka, Stanisław Cynarski,

Wydarzenia

Zygmunt Fok, Zdzisław Grudzień, Franciszek Hollikowski, Bolesław Idziak, Rajmund Jakubowicz, Roman Kruczkowski, Józef Michalczewicz, Tadeusz Mroczek i Zenon Nocoń.

Otwarcie retrospektywnej wystawy malarstwa Alfa Kowalskiego z Międzyrzecza w Salonie ZPAP w Zielonej Górze.

9. „Zabobonnik” Franciszka Zablockiego w wykonaniu zespołu dramatycznego Towarzystwa Miłośników Sceny w Nowej Soli. Reżyserował Bronisław Markiewicz.

18 — 20.

Wojewódzkie eliminacje do III ogólnopolskiego konkursu kapel, śpiewaków i tancerzy ludowych, oraz zespołów i solistów estradowych. Wyróżniono: kapelę ze Zbąszynką, zespoły taneczne Sztucznego Włókna z Gorzowa i PDK z Żar, śpiewaczkę ludową Emilię Ruczakowską z Krzepielowa pow. Wschowa; zespoły estradowe PDK z Żagania i „Odry” z Nowej Soli; piosenkarzy: Stefaninę Nowak i Jana Sędziarskiego (Nowa Sól), Annę Cewe (Międzyrzecz), Wiktora Kordymowa (Sieniawa Żarska), Marka Gizełę (Szprotawa) oraz akordeonistów Edwarda Dębickiego z Gorzowa i Eugeniusza Wiśniewskiego z Żar. Przewodniczący jury — Marek Okopiński.

20. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w sali Teatru w Gorzowie. Dyrygent — Janusz Mencil, solista — Edward Statkiewicz (skrzypce). W programie utwory Haydna, Kurpińskiego, Lipińskiego i Moniuszki.
23. Pokaz nowych filmów Lubuskiego Klubu Filmowego LTK: „Lumel”, „Stilon”, „Budujemy” i „Dwie drogi”. Realizacja Janusz Łomski.
26. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Zielonej Górze. Dyrygent — Zygmunt Hassa, soliści — Bolesław Matuszak — tenor i Mieczysława Łączna — sopran. W programie m. in. utwory Chaczaturiana, Lehara, Straussa i innych.

KWIECIEŃ

8. „Kuglarze” Zdzisława Skowrońskiego w Państw. Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp. Reżyseria — Janusz Obidowicz, scenografia — Zofia Węgierkowa. Wystąpili: Stanisław Moskałowicz, Irena Markiewicz, Eugeniusz Kujawski, Joanna Ciemniwska, Lubomir Jabłoński, Witold Andrzejewski i inni.
16. „Śpiąca królewna” (wg Grimma) Stanisława Płostańskiego. Reżyseria: Manuela Kiernikówna, scenografia — Michał Puklicz. Wystąpili: Stanisław Moskałowicz, Stanisława Radulska, Ewa Bystydzieńska, Bogdan Szymkowski i inni.
19. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Sali Teatru im. Osterwy w Gorzowie Wlkp. Dyrygent — Zygmunt Hassa, solistka — Monika Szczudłowska (wiolonczela). W programie utwory Bairda, Chaczaturiana, Kilera, Mozarta i Saint-Saensa.

22 — 23.

Wojewódzkie eliminacje VIII Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego w Zielonej Górze. Nagrody otrzymali: Grażyna Maryniak (Gubin), Krystyna Pieczulewicz (Rzepin), Anna Mokrzycka (Zielona Góra), Franciszek Kolesiński (Zielona Góra) — w kategorii młodzieży szkolnej, oraz Nina Kamińska (Żary), Mirosława Chmiela (Gorzów), Wiesław Pała (Lubsko), Kazimierz Rodak (Nowa Sól) — w kategorii amatorskiej. W eliminacjach uczestniczyło 65 recytatorów.

30. Wyjazd Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Lubuskiej na tournée artystyczne do Francji. W programie pieśni i tańce lubuskie. Kierownik artystyczny — Wiktor Buchwald. Zespół koncertował w Saint Etienne, Troyes Mulhouse, Monceau, les Mines, Calonne, Denain, Nancy i w innych miejscowościach.

MAJ

1. Święto Pracy — W programie m. in. występy zespołów artystycznych, koncerty orkiestr dętych oraz otwarcie wystawy malarstwa i grafiki pn. „Impresje śródziemnomorskie” Witolda Nowickiego w Salonie ZPAP w Zielonej Górze.
„Pasztet jakich mało” R. Vincy i J. Valmy w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp. Przekład — Tadeusz Polanowski, reżyseria — Artur Kwiatkowski, scenografia — Czesław Szpakowicz. Wystąpili: Joanna Ciemniowska, Stanisław Moskalewicz, Stanisława Radulska, Irena Malkiewicz, Bogdan Szymkowski, Manuela Kiernikówna, Tadeusz Kosudarski i Janusz Obidowicz.
- 3—21.
Dni Oświaty Książki i Prasy. W programie „Święto Książki” w Kostrzynie, spotkania autorów lubuskich z czytelnikami, zjazd absolwentów Uniwersytetu Ludowego w Kleńnicy pow. Sulechów (odczyty wygłosili: Edward Dąbrowski, Władysław Korcz i Wiesław Sauter), wystawa prac plastycznych Kornela Kolasińskiego i Władysława Wyszynskiego w PDK w Gubinie, wieczory artystyczne z udziałem aktorów PTZL oraz wystawa malarstwa Kazimierza Kordysa w Muzeum Miejskim w Gorzowie.
- 7—15.
IV Tydzień Ziem Zachodnich. W programie m. in. otwarcie II Wystawy Plastyki Ziem Nadodrzańskich we Wrocławiu (prace eksponowali: Wiktor Apro, Adam Falkiewicz, Klem Felchnerowski, Witold Nowicki, Kazimierz Rojowski, Marian Szpakowski, Alojza Zacharska, Anna Jelonek), pokazy filmów LKF w Łęczycy, uroczysta wieczornica w Nowej Soli (referat wygłosił prof. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu dr Z. Kaczmarczyk).
9. Udział PTZL w I Kaliskich Spotkaniach Teatralnych w Kaliszu. W programie „Ocalenie” I. Kubickiej i A. Zatrzybownej oraz „Człowiek z budki suflera” T. Rittnera. Spektakl „Człowiek z budki suflera” w reżyserii Marii Straszewskiej uznany został za najlepsze przedstawienie festiwalowe, a poszczególni wykonawcy uzyskali nagrody i wyróżnienia.
13. „Barbara, jeszcze Gasztoldowa żona” Dominika Magnuszewskiego w PTZL w Zielonej Górze. Adaptacja — Stanisław Hebanowski, reżyseria — Marek Okopiński, scenografia — Ryszard Kuzyszyn, muzyka — Ryszard Gardo. W przedstawieniu prapremierowym wystąpili: Stanisława Kwaśniewska, Zyta Połomska, Rajmund Jakubowicz, Tadeusz Mroczek i inni.
- 13—14.
II Narada Socjologów poświęcona problematyce Ziemi Lubuskiej. Referaty: Andrzej Kwilecki (Instytut Zachodni — Poznań) „Organizacja i problematyka badań socjologicznych na Ziemi Lubuskiej w latach 1945—60”, Józef Konieczny (Instytut Zachodni — Poznań) „Tworzenie się nowego regionu kulturalnego na Ziemi Lubuskiej”, Irena Ziętowska (Żagań), „Struktura demograficzna powiatów żagańskiego i żarskiego” (komunikat), Stefania Dziecielska (Zakład Badań Socjologicznych PAN — Łódź), „Z badań nad inteligencją miasta powiatowego na Ziemi Lubuskiej” (referat), Władysław Ochmański (Instytut Historii PAN — Poznań), „Stosunek chłopów do ziemi na przykładzie wsi w powiecie świebodzińskim” (komunikat), Bożena Chmielewska (Instytut Zachodni — Poznań): „Czynniki ekologiczne i demograficzne w tworzeniu się więzi społecznej na przykładzie dwu wsi” (komunikat), Kazimierz Żygulski (Zakład

Wydarzenia

Badań Socjologicznych PAN — Łódź), „Adaptacja repatriantów w mieście i powiecie pogranicznym na Ziemi Lubuskiej”, Janusz Tomaszewski (WSE — Poznań) „Rola zakładu przemysłowego w integracji społecznej na przykładzie małego miasteczka” (komunikat), Józef Konieczny (Instytut Zachodni — Poznań) „Z badań nad rolą społeczną szkoły i nauczyciela na Ziemi Lubuskiej” (komunikat), Zygmunt Dulczewski (Instytut Zachodni — Poznań) „Badania naukowe socjologiczne a praktyka życia społecznego”.

W naradzie uczestniczyło 60 osób. Organizatorzy: Lubuskie Towarzystwo Kultury, Wydział Kultury PWRN w Zielonej Górze i Sekcja Socjograficzna Instytutu Zachodniego w Poznaniu.

19 — 21.

Udział PTZL w II Wrocławskim Festiwalu Teatralnym. W programie „Barbara, jeszcze Gasztoldowa żona” Dominika Magnuszewskiego, „Ocalenie” I. Kubickiej i A. Zatrzybony oraz „Kochankowie z Werony” Jarosława Iwaszkiewicza. Przyznanie Markowi Okopińskiemu nagrody za reżyserię sztuki „Kochankowie z Werony”, wyróżnienie otrzymała Irena Grzonka za rolę Julii w tej sztuce.

23. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Zielonej Górze. Dyrygent — Zygmunt Hassa, solista — Janusz Zipser (tenor), w programie utwory Czajkowskiego, Musorgskiego, Moniuszki, Mozarta i innych.

26 — 28.

IV Zjazd Pisarzy Ziem Zachodnich w Szczecinie. Środowisko zielonogórskie reprezentowali: Tadeusz Jasiński, Tadeusz Kajan, Janusz Koniusz, Zdzisław Morawski, Bolesław Soliński, Eugeniusz Wachowiak.

28. Otwarcie wiosennej wystawy prac plastyków lubuskich w Salonie ZPAP w Zielonej Górze. Prace eksponowali: Wiktor Apro, Stefan Brunne, Adam Falkiewicz, Klem Felchnerowski, Anna Jelonek, Leszek Krzyszowski, Juliusz Majerski, Witold Nowicki, Kazimierz Rojowski, Józef Roszak, Adam Stańkowski, Marian Szpakowski, Zygmunt Waldman i Alojza Zacharska.

CZERWIEC

3. Otwarcie wystawy archeologicznej „Krosno Odrzańskie kluczem strategicznym środkowego Nadodrza za pierwszych Piastów” w sali Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Krośnie Odrz. Organizator — Towarzystwo Miłośników Ziemi Krośnieńskiej.
4. Wojewódzki popis uczniów szkół i ognisk artystycznych Ziemi Lubuskiej w Hali Ludowej w Zielonej Górze. Wyróżniono: państwowe szkoły muzyczne w Gorzowie i w Zielonej Górze, oraz społeczne ogniska artystyczne w Gorzowie i w Nowej Soli.
16. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Zielonej Górze, dyrygent — Janusz Mencil, solistka — Halina Słoniowska (sopran). W programie utwory Kurpińskiego, Verdiego, Mascagniego, Mendelsohna-Bartholdiego, Pucciniego, Gounoda, Noskowskiego.
18. Konferencja popularno-naukowa w Krośnie Odrz. Referaty wygłosili: Edward Dąbrowski „Krosno Odrzańskie, punkt strategiczny Polski wczesnopiastowskiej”, Julian

Habrych „Z dziejów Ziemi Krośnieńskiej” i Władysław Korcz „Arianie na Ziemi Lubuskiej”. Organizatorzy — Lubuskie Towarzystwo Kultury i Towarzystwo Miłośników Ziemi Krośnieńskiej.

24. Prapremiera „Powrotu Adama” Leszka Proroka w PTZL w Zielonej Górze. Inscenizacja i reżyseria — Maria Straszewska, scenografia — Kazimierz Wiśniak, współpraca dramaturgiczna — Zdzisław Giżejowski. Wystąpili: Irena Grzonka, Stanisława Kwaśniewska, Halina Lubicz, Ewa Nawrocka, Halina Winiarska, Zygmunt Fok, Zdzisław Giżejowski, Zdzisław Grudzień, Henryk Machalica, Józef Michalcewicz. Występ Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Lubuskiej w Hali Ludowej w Zielonej Górze. W programie m. in. pieśni i tańce lubuskie.

LIPIEC

1. Ukazanie się tomiku wierszy J. Koniusza „Ślad przelotu” (Wydawnictwo Poznańskie).
3. Otwarcie I wystawy malarstwa i grafiki grupy „Krag” w Salonie ZPAP w Zielonej Górze. Prace eksponowali: Janina Baranowska, Stanisław Frenkiel i Marek Łączynski z Londynu, Janina Żemojtel z Wrocławia, Stanisław Wójtowicz, Józef Ząbkowski, Walenty Gabrysiak, Lucjan Mianowski, Ewa Buczyńska, Cecylia Wodnicka, Włodzimierz Kunz z Krakowa, Adam Falkiewicz, Klem Felchnerowski, Marian Szpakowski i Kazimierz Rojowski z Zielonej Góry.
II Przegląd Amatorskich Zespołów Teatralnych Ziem Zachodnich w Świnoujściu. II miejsce zajął zespół dramatyczny przy Żagańskich Zakładach Przemysłu Wełnianego za przedstawienie „Moralność pani Dulskiej” G. Zapolskiej w reżyserii Marii Kamelskiej.
7. „Pożądanie w cieniu więzów” E. O’Neilla w PTZL w Zielonej Górze. Inscenizacja i reżyseria — Jerzy Hoffmann, scenografia — Zbigniew Bednarowicz. Wystąpili: Zyta Połomska, Stanisław Cynarski, Bolesław Idziak, Rajmund Jakubowicz, Zygmunt Nawrocki, Czesław Stopka.
Premiera odbyła się w sali teatralnej w Żarach.
10. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Zielonej Górze. Dyrygent — Janusz Mencil, soliści — Urszula Trawińska — sopran i Ludwik Mika — tenor. W programie utwory Gershwin, Smetany i innych.
14. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Zielonej Górze z udziałem solistów — Renaty Augustyniak — fortepian, Krystyny Lewickiej — śpiew, Tadeusza Betleya — śpiew, Ewgenii Mikowej (Bułgaria) — śpiew, Krzysztofa Jakowicza — skrzypce i Jerzego Jaroszewicza — fortepian. Dyrygował — Zygmunt Hassa.
17. Przyznanie przez Prezydium WRN w Zielonej Górze Lubuskich Nagród Kulturalnych. Nagrody otrzymali: prof. dr Z. Kaczmarczyk z Poznania za osiągnięcia naukowo-badawcze w dziedzinie historii, dr Adam Głapa z Poznania za osiągnięcia w dziedzinie badań etnograficznych, dr Z. Dulczewski z Poznania za osiągnięcia w dziedzinie badań socjologicznych, Marian Szpakowski z Zielonej Góry za twórczość plastyczną, Czesław Kwaśny — redaktor „Gazety Zielonogórskiej” za działalność publicystyczną, Wiktor Lemiesz z Zielonej Góry za działalność publicystyczną, Jerzy Walter Brzoza z Zielonej Góry za osiągnięcia z dziedziny fotografii artystycznej i reporterskiej oraz grafiki użytkowej, Janusz Łomski z Zielonej Góry za twórczość filmową i mgr Hieronim Szczegółka ze Szprotawy za działalność kulturalno-społeczną.

Wydarzenia

22. Złot Młodzieży w Zielonej Górze. W programie m. in. występy Żarskiego Zespołu Pieśni i Tańca, oraz zespołu estradowego „Błękitne gwiazdy” z Nowej Soli.

SIERPIEŃ

20. Reaktywowanie Bractwa Rybackiego w Podmoklach Małych pow. Sulechów. Starszym bratem Stołu został Jan Szukała.

WRZESIEŃ

1. „Maria Stuart” J. Słowackiego w Państwowym Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp. Reżyseria — Roman Zawistowski, scenografia — Otto Axer, ilustracja muzyczna — Jerzy Młodziejowski. Wystąpili: Halina Bulik-Kujawska, Bogdan Szymkowski, Stanisław Moskalewicz, Eugeniusz Kujawski, Mirosław Smolar, Zbigniew Szczerbowski, Zbigniew Kawiecki, Witold Andrzejewski i inni.
2. 10-lecie Wiejskiego Domu Kultury w Starym Kurowie, pow. Strzelce Kraj. W programie m. in. występy artystyczne. Występ Zespołu Pieśni i Tańca z Krzepielowa na Centralnych Dożynkach w Warszawie.
20. Ukazanie się zbioru wspomnień pt. „Mój dom nad Odrą”. Opracowanie redakcyjne Irena Solińska i J. Koniusz. Przerwywniki — Klem Felchnerowski. Wydawca — Lubuskie Towarzystwo Kultury Zielona Góra.
23. — 1. (IX). „Dni Zielonej Góry”. W programie m. in. występy Żarskiego Zespołu Pieśni i Tańca, zespołu estradowego „Błękitne gwiazdy” z Nowej Soli, koncert orkiestry dętej „Polskiej Wełny” z Zielonej Góry oraz widowisko winobraniowe Krystyny Niżyńskiej w wykonaniu aktorów PTZL i członków Lubuskiego Zespołu Pieśni i Tańca (opracowanie — Z. Giżewski, reżyseria — T. Mroczek, oprawa plastyczna — J. W. Brzoza, muzyka — Janusz Mencil).
25. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Zielonej Górze z udziałem pianistki Iriny Sijałowej (ZSRR), dyrygent — Zygmunt Hassa. W programie utwory Moniuszki, Chopina, Różyckiego i Żeleńskiego.
28. „Kobieta w trudnej sytuacji” Marka Domańskiego w PTZL w Zielonej Górze. Reżyseria — Tadeusz Mroczek, scenografia — Ryszard Kuzyszyn. Wystąpili: Halina Wiñarska, Rajmund Jakubowicz, Tadeusz Mroczek, Marek Okopiński. Premiera odbyła się w sali teatralnej w Świebodzinie.
30. „Antygona” Jeana Anouilh’a w Państwowym Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp. Przekład — Jadwiga Dackiewicz, reżyseria — Roman Zawistowski, scenografia — Otto Axer. Wystąpili: Barbara Drogorób, Halina Bulik-Kujawska, Maria Roslan, Krystyna Czarnecka, Bogdan Zieliński, Zbigniew Szczerbowski, Mirosław Smolar, Eugeniusz Kujawski i inni.

PAŹDZIERNIK

1. „Salon Jesienny Plastyków Lubuskich”. Prace eksponowali: Wiktor Apro, Stefan Brunne, Adam Falkiewicz, Klem Felchnerowski, Jan Korcz, Juliusz Majerski, Witold Nowicki, Kazimierz Rojowski, Józef Roszak, Marian Szpakowski, Zygmunt Waldman, Alojza Zacharska. Organizatorzy: ZPAP i CBWA.

7. X-lecie Państwowego Teatru Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze pod protektoratem Ministra Kultury i Sztuki T. Galińskiego. Komitet Honorowy: Tadeusz Wieczorek — I sekretarz KW PZPR Zielona Góra, Jan Lembas — przewodniczący Prez. WRN — Zielona Góra, Jarosław Iwaszkiewicz — prezes Związku Literatów Polskich Warszawa, Jerzy Jasieński — dyrektor Zespołu do Spraw Teatru, Warszawa, Wincenty Kraśko — kierownik Wydziału Kultury KC PZPR Warszawa, Jan Kreczmar — przewodniczący Zarządu Głównego SPATiF Warszawa, Zbigniew Koczanowicz — reżyser Teatru Powszechnego Łódź, Włodzimierz Sokorski — przewodniczący Komitetu do Spraw Radiofonii i Telewizji Warszawa, Jerzy Zegalski — dyrektor Teatru im. A. Węgieerki, Białystok i inni.
- W programie: Mikołaj Rej „Żywot Józefa” — widowisko staropolskie w trzech częściach. Adaptacja i inscenizacja — Kazimierz Dejmek, reżyseria — Maria Straszewska, scenografia — Zenobiusz Strzelecki, muzyka — Witold Krzemiński, choreografia — Teresa Kujawa. Obsada: Stanisława Kwaśniewska, Halina Lubicz, Irena Olecka, Hanna Wróblówna, Barbara Zgorzalewicz, Stanisław Cynarski, Maciej Dzieńisiewicz, Zdzisław Giżewski, Zdzisław Grudzień, Bolesław Idziak, Aleksander Iwaniec, Tadeusz Kuduk, Jerzy Kiszkiś, Józef Michalcewicz, Czesław Niemczuk, Zdzisław Wardejn.
- Po przedstawieniu w imieniu władz wojewódzkich przemawiał wiceprzewodniczący Prez. WRN — Jan Koleńczuk. Następnie odczytano listy i depesze gratulacyjne m. in. od premiera Józefa Cyrankiewicza i ministra kultury i sztuki — Tadeusza Galińskiego. Po uroczystości oficjalnej odbyło się spotkanie towarzyskie zorganizowane przez Lubuskie Towarzystwo Kultury.
8. XV-lecie Zespołu Pieśni i Tańca w Krzepielowie, pow. Wschowa. W programie m. in. występy chóru „Harfa” ze Świebodzina, chóru Ziemi Babimojskiej, Zespołu Pieśni i Tańca z Sulęcina, zespołu tanecznego z Osowej Sieni, kapeli ludowej ze Zbąszynka oraz występy zespołu Pieśni i Tańca z Krzepielowa.
- 19 — 22.
- VI Ogólnopolski Zachodni Rajd Studencki „Strzelce Krajeńskie”. W programie m. in. zwiedzanie Gorzowa, Santoka, Dobiegniewa, występy artystyczne. Współorganizator — LTK w Zielonej Górze.
20. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Zielonej Górze. Dyrygent — Zygmunt Hassa, solista — Franciszka Kielasińska (fortepian). W programie utwory F. Liszta.
- 21 — 22.
- „Dni Chopina” w Sulechowie. W programie: otwarcie wystawy p.n. „Chopin” w PDK, recital chopinowski w wykonaniu Teresy Rutkowskiej — fortepian i Tadeusza Szantruczka — prelekcja, II konkurs pianistyczny dla młodzieży (nagrody zdobyły Małgorzata Gajlerz — Zielona Góra, Maria Zielińska — Gorzów, Beata Szczygieł — Zielona Góra, Małgorzata Łęgowicz — Koźuchów, Bożena Adamczyk — Nowa Sól oraz Dorota Tachmańska — Nowa Sól), koncert słowno-muzyczny w wykonaniu Teresy Rutkowskiej (fortepian) i Czesława Meissnera (recytacje). Organizatorzy: WK FJN w Zielonej Górze oraz Komitet Obchodu Dni Chopina w Sulechowie.
21. 5-lecie zespołu estradowego „Błękitne gwiazdy” w Nowej Soli. W programie: koncert jubileuszowy zespołu, konkurs na najlepsze wykonanie piosenki i utworu literackiego zielonogórskich autorów (I nagrody zdobyli — Mieczysław Merena, Nowa

Wydarzenia

- Sól, Piotr Wołoszyn — Gorzów), oraz przegląd zespołów estradowych włóknarzy z Lubuska, Nowej Soli, Zielonej Góry i Żar. Organizatorzy: Zarząd Okręgu ZZPPWOiS oraz LTK.
28. 300 rocznica śmierci Jonasza Szlichtynga. W programie: prelekcja mgr. W. Korcza — „Arianie na Ziemi Lubuskiej”, recytacje wierszy poetów arikańskich, wyświetlanie filmów LKF. Organizatorzy: Wydział Kultury Prez. PRN w Świebodzinie i LTK.

LISTOPAD

4. 50 spektakl „Marii Stuart” Juliusza Słowackiego w Państw. Teatrze im. J. Osterwy w Gorzowie.
Ukazanie się pracy Wiesława Sautera pt. „Powrót na Ziemię Piastowskie”. Przedmowa — Władysława Markiewicza. Wydawnictwo Poznańskie, nakład 4.210 egz.
5. Powstanie Oddziału ZLP w Zielonej Górze. W skład oddziału weszli: Tadeusz Kajan, Janusz Koniusz, Włodzimierz Korsak, Zdzisław Morawski, Bolesław Soliński i Eugeniusz Wachowiak. W programie m. in. prelekcja Feliksa Fornalczyka „Nadorzańskie i zielonogórskie sprawy literackie” oraz „Biesiada Poetycka” z udziałem Bohdana Drozdowskiego, Jana Marii Gisgesa, Mariana Grzeźczaka, Stanisława Piętaka i poetów zielonogórskich.
9. „Łaźnia” W. Majakowskiego w PTZL w Zielonej Górze. Przekład — Artur Sandauer. Scenografia i reżyseria — Antoni Tośta, współpraca reżyserska — Zdzisław Giżejewski. Występowali: Stefania Cybulska, Halina Winiarska, Stefan Czyżewski, Adam Cieślak, Jerzy Kiszki, Czesław Niemczuk i inni.
10. Otwarcie wystawy prac plastyków amatorów w Nowej Soli. Prace eksponowali: Krzysztof Bagiński, Stefan Czepułkowski, Jan Florkow, Kamilla Malcherek i Kazimierz Kołodziej.
11. Ukazanie się pracy Stanisława Kurnatowskiego i Jerzego Nalepy „Z przeszłości Międzyrzecza”. Wydawca — Wydawnictwo Poznańskie i LTK.
15. Powstanie Lubuskiego Oddziału Poznańskiego Towarzystwa Muzycznego im. H. Wieniawskiego. Prezesem został Zdzisław Giżejewski, sekretarzem — Władysław J. Ciesielski. W programie m. in. koncert skrzypcowy Jadwigi Kaliszewskiej.
17. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Zielonej Górze. Dyrygent — Zygmunt Hassa, solista — Bernard Nowacki — baryton. W programie m. in. utwory Borodina, Czajkowskiego, Prokofiewa i Glinki.
18. „Grzech” Stefana Żeromskiego w PTZL w Zielonej Górze. Reżyseria — Tadeusz Mroczek. Scenografia — Czesław Kowalski. Wystąpili: Stanisława Kwaśniewska, Halina Lubicz, Stanisław Cynarski, Maciej Dzienisiewicz, Józef Fryźlewicz, Lena Wizito, Hanna Wróblówna i inni.
25. Prapremiera „Konduktu” Bohdana Drozdowskiego na scenie Prób i Propozycji PTZL. Reżyseria — Marek Okopiński, Scenografia — Marian Kucharski. Współpraca literacka — Stanisław Hebanowski. Występowali: Nina Girycz, Adam Cieślak, Stefan Czyżewski, Bolesław Idziak, Jerzy Kiszki, Tadeusz Kuduk, Zdzisław Wardejn.
26. Otwarcie wystawy „Ziemia Lubuska w plastyce” w Salonie ZPAP w Zielonej Górze. Prace eksponowali: Wiktor Apro, Adam Falkiewicz, Klem Felchnerowski, Jan Korcz,

Wydarzenia

- Juliusz Majerski, Witold Nowicki, Kazimierz Rojowski, Leszek Krzyszowski, Józef Roszak, Adam Stańkowski, Marian Szpakowski, Zygmunt Waldman, Alojza Zacharska.
30. „Biesiada Poetycka” w WiMBP w Zielonej Górze z udziałem T. Kajana, J. Koniusza, Z. Morawskiego, B. Solińskiego i E. Wachowiaka. Organizator: Oddział ZLP w Zielonej Górze.

GRUDZIEŃ

1. Gościnny występ PTZL w Klubie „Od nowa” w Poznaniu. W programie „Kondukt” B. Drozdowskiego.
 3. „Syrena” St. Płoński-Fiszera w Państw. Teatrze im. J. Osterwy w Gorzowie. Reżyseria Bogdan Zieliński, scenografia — Michał Puklicz. Wystąpili: Antoni Jurasz, Jerzy Zass, Alicja Zass, Nina Ogińska, Teofil Ordoński i inni.
 8. Koncert Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej w Zielonej Górze. Dyrygent — Janusz Mencil, solista — Edward Statkiewicz. W programie utwory Karłowicza, Webera i Schuberta.
- 8 — 9.
- Naukowa Sesja Niemcoznawcza w Zielonej Górze. Referaty wygłosili: prof. dr Z. Kaczmarczyk „Problem niemiecki w obecnej sytuacji międzynarodowej”, prof. dr Gerard Labuda „Dyskusja między polską a niemiecką nauką”, mgr Wiktor Lemiesz „O problemach ekonomiczno-politycznych województwa zielonogórskiego w propagandzie rewizjonistycznej”, red. T. Kajan „Kultura Ziemi Lubuskiej w ziomkowskiej propagandzie rewizjonistycznej”, dr B. Wiewióra „NRD — pozycja międzynarodowa”, mgr Janusz Rochocki „Rodowód polityczny i ideologiczny NRD” i prof. dr Stanisława Zajchowska „Rozwój gospodarczy NRD”.
- 16 — 17.
- Wojewódzki konkurs piosenki w Gorzowie Wlkp. I miejsce zdobyli: Krystyna Pitura — Sulechów i Stanisław Walczak — Gozdnicza.
17. Otwarcie wystawy malarstwa i rysunków Alfa Kowalskiego w Muzeum Miejskim w Gorzowie Wlkp.
 30. „Jadzia wdowa” J. Tuwima (wg Ruskowskiego) w Państw. Teatrze im. J. Osterwy w Gorzowie. Reżyseria — Bronisław Kassowski, scenografia — Michał Puklicz. Wystąpili: Barbara Bargiełowska, Nina Ogińska, Halina Bulik-Kujawska, Bogdan Zieliński, Jerzy Jasiński i inni.

Opracował JANUSZ KONIUSZ